

Aalborg Universitet

AALBORG UNIVERSITY
DENMARK

Spar Nord Banks historie

Jørgensen, Kenneth Mølbjerg

Publication date:
2007

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication from Aalborg University](#)

Citation for published version (APA):
Jørgensen, K. M. (2007). *Spar Nord Banks historie*. Institut for Uddannelse, Læring og Filosofi, Aalborg Universitet.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal -

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at vbn@aub.aau.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Spar Nord Banks Historie

Kenneth Mølbjerg Jørgensen

Center for ledelsesfilosofi
Projekt Spar Nord Bank, arbejdspapir 25, 2007
ISBN: 9788791943393

Spar Nord Banks historie..... 2

Starten i 1824	2
Middel til velstand	2
1960'erne	2
Mod større enheder	2
1970'erne	3
Nyt lovforslag - banker og sparekasser blev ligestillet	3
1980'erne	3
Kartoffelkuren skabte krise i sektoren	3
Kapitalbehovet blev løst	4
1990'erne	4
Himmerlandsbanken kom til	4
Aars Bank kom til	4
Det nye årtusinde	5
På niveau med sektoren	5
Sparekassen Nordjylland blev til Spar Nord Bank	5
Hårde tider	6

Spar Nord Banks vision og strategier..... 7

Virksomhedsvision	7
Strategi	7
Værdier	7
Uhøjtidelig	7
Ambitiøs.....	8
Nærværende	8

Spar Nord Banks historie

Starten i 1824

Spar Nord Banks aner går tilbage til 1824. Den 12. maj 1824 stiftedes Aalborg Bye og Omegns Sparekasse som det første pengeinstitut i Jylland.

Middel til velstand

Dagen efter stiftelsen var de første tre sider af "Borchs Avis" - forgængeren til Nordjyske Stiftstidende - forbeholdt en slags opråb eller indbydelse. Under overskriften "Indbydelse til at benytte en for Aalborg Bye og Omegn oprettet Sparekasse" blev det godtgjort at man kunne sætte sine sparepenge ind, og endda få renter for dem. Endvidere fremgik det at "denne indretning" - altså sparekassen - "syntes at være fordelagtig for den arbejdende og tjenende Klasse". Det var altså almuen man ville have fat i, og sparekassen skulle for dem blive "et middel til velstand.

Aalborg Bye og Omegns Sparekasse blev åbnet i Kjellerups købmandsgård, som man den dag i dag kan besøge i Den gamle By i Århus.

I de følgende mange år udviklede sparekassen sig sammen med byen og gennem flere krige. I 1967 blev den sluttet sammen med en yngre broder "Landbosparekassen" der var åbnet i 1885 i direkte konkurrence med Bysparekassen.

1960'erne

1. oktober 1967 blev Sparekassen Nordjylland stiftet som en sammenslutning af Aalborg Bys og Omegns Sparekasse og Landbosparekassen. Hermed forsvandt de to sparekasser efter henholdsvis 143 og 82 år i markedet.

Mod større enheder

Sammenslutningen var en erkendelse af at den hastige udvikling krævede større enheder. I Danmarks Sparekasseforening arbejdede man på at opbygge en række regionale sparekasser - "Nordjylland", "Sønderjylland", "Syddjylland", "Midtjylland", "Amtssparekassen Fyn", "København-Sjælland", "Falster-Østlolland" og "Bornholm". I dag er der kun to tilbage. Amtssparekassen og os selv.

De nordjyske fusioner

I forbindelse med sammenslutningen af Aalborg Bys og Omegns Sparekasse og Landbosparekassen sluttede en række mindre sparekasser fra oplandet sig også

til. Men først i 1971 kom der igen for alvor gang i fusionerne i det nordjyske. I 1971 gik sparekasserne i Skagen, Hjørring, Frederikshavn, Brønderslev og Aabybro med i Sparekassen Nordjylland.

1970'erne

Efter 1971 forsvandt fusionsiveren blandt de mindre sparekasser i det nordjyske, men Sparekassen Nordjylland blev selv deltager i et spektakulært fusionsforsøg.

Nyt lovforslag - banker og sparekasser blev ligestillet

I slutningen af 60'erne og begyndelsen af 70'erne var der i de større sparekasser en stigende erkendelse af at sparekasserne burde have bedre konkurrencevilkår - fx havde sparekasserne ikke lov til at yde erhvervskreditter.

Regeringen fremlagde da også et forslag til en ny sparekasselov, men efter Nordjyllands mening var det helt utilstrækkeligt, og man så derfor ikke anden mulighed end at blive en bank. Man gik i fusionsforhandlinger med Privatbanken. Fusionen blev vedtaget, og sparekassen var bank i fire dage. Men helvede brød løs. Storkapitalen skulle ikke løbe med en selvejende sparekasse. Modstanden var så stor at man måtte trække fusionen tilbage og Sparekassen Nordjylland fortsætte.

Da blæsten havde lagt sig indså regeringen at der faktisk var en god grund til protesten fra Nordjylland. Lovforslaget blev ændret og banker og sparekasser blev ligestillet. Det var første gang Sparekassen Nordjylland var på forsiderne, men ikke sidste.

1980'erne

I 80'erne opstod der igen en vis interesse for at fusionere. Derudover var 80'erne mest præget af vækst. Den nye bank og sparekasselov skulle udnyttes og sparekasserne kastede sig ud i erhvervsfinansiering. Ekspansionstrangen blev hjulpet godt på vej af store overskud i 1983 og 1985 - to år med svimlende kursgevinster som følge af rentefald på over 20 pct.

Kartoffelkuren skabte krise i sektoren

Ekspansionen gik godt indtil tilbageslaget sidst i 80'erne, blandt andet hjulpet på vej af en kartoffelkur i 1986. Regningen kostede flere pengeinstitutter livet, og den blev også dyr for Sparekassen Nordjylland. Tabene viste sig for alvor i regn-

skabet for 1989. Det var det regnskab Sparekassen skulle gå på børsen med.

Kapitalbehovet blev løst

Fra 1975 var banker og sparekasser blevet ligestillet forretningsmæssigt, men ikke ejermæssigt. Bankerne var aktieselskaber og sparekasserne selvejende. Med ekspansionen i 80'erne forudså sparekasserne et kapitalbehov som vanskeligt kunne løses gennem udstedelse af garantbeviser. Afkastet på garantbeviserne var ikke variabelt, og papirerne var ikke børsnoterede.

Efter mange drøftelser og oplæg fra Sparekasseforeningen blev det i 1988 tilladt at omdanne sparekasser til aktieselskaber, og hurtigt efter blev Bikuben og Sparekassen SDS omdannet.

Efter ønske fra de fleste sparekasser kunne de opsamlede reserver enten udskilles i en fond eller indkapsles i det nye aktieselskab. Hensigten var at de opsparerede midler ikke måtte komme de nye aktionærer til gode. Pengene anvendes til at videreføre den gamle sparekasse i aktieselskabet.

1990'erne

I 1990 blev Sparekassen Nordjylland omdannet til et aktieselskab. Uheldigvis faldt det sammen med at alle større pengeinstitutter i hele Norden løb ind i tab. Det betød blandt andet at aktiekurserne begyndte at falde samtidig med at Sparekassen Nordjylland gik på børsen. Kursen faldt hurtigt under den oprindelige udbudskurs på 295. Først i midten af 90'erne genvandt aktien for alvor sin styrke.

Himmerlandsbanken kom til

En af de banker der ikke klarede de første år af 90'erne, var Himmerlandsbanken. I august 1993 måtte Sparekassen overtage resterne af Himmerlandsbanken i Hobro. Himmerlandsbanken havde ført en aggressiv udlånspolitik op gennem 80'erne, og Finanstilsynet truede med at lukke banken - med de alvorlige konsekvenser det ville få for lokalområdet - hvis ikke man fandt en løsning sammen med et større pengeinstitut. Og her havde Finanstilsynet øjnene rettet imod Sparekassen Nordjylland. Kunderne i Hobro blev reddet, og Hobro er i dag et velfungerede centerområde i Spar Nord Bank.

Aars Bank kom til

Bekendtskabet med Aars Bank blev aldrig rigtigt godt. Uanset at konjunkturerne vendte markant i anden halvdel af 90'erne var Aars Bank ikke i stand til at skabe

en tilfredsstillende indtjening, og i 2000 mistede Spar Nord Bank den sidste rest af tålmodighed. Da flere modeller var opgivet, besluttede Bestyrelsen at fremsætte et købstilbud på resten af aktierne i Aars Bank med henblik på at overtage Banken og indfusionere den. Det skabte voldsom røre i pressen for det var reelt det første eksempel på en "fjendtlig overtagelse" af en bank. Det viste sig dog at det fjendtlige var til at overse. Medarbejderne og kunderne tog det gennemgående pænt, og den meget beskedne kundeafgang blev hurtigt vendt.

Det nye årtusinde

Det første år af det nye årtusinde var et godt år for Spar Nord Bank. Banken fik et overskud på 372 mio. kr. - det bedste resultat som børsnoteret virksomhed.

På niveau med sektoren

I anden halvdel af 90'erne havde der været brugt mange kræfter på at ændre Sparekassen Nordjyllands profil og kultur. Efter nogle svære år, hvor aktionærenes afkast var begrænset, blev det besluttet at satse på at bringe overskuddet op på et niveau hvor afkastet blev attraktivt. Det lykkedes. Fra 1996 og til 2000 fik aktionærerne et årligt samlet afkast på 25 pct. Målet var at bringe Sparekassen Nordjylland på niveau med sektoren.

Sparekassen Nordjylland blev til Spar Nord Bank

Kulturændringen og den skærpede profil blev beseglet 18. marts 2000 på en medarbejderkonference med 800 deltagere. Her blev et nyt logo præsenteret, og på den efterfølgende generalforsamling blev navnet ændret til Spar Nord Bank. Samtidig blev det besluttet at bygge en ny hovedsædebygning og modernisere alle filialer.

12. maj fejrede Spar Nord sin 180 års fødselsdag. En af vores kunder har været med på den halve rejse, nemlig Asta Hermann der kan huske da 2 og 5 ører var mange penge. Asta Hermann har ført et langt og omskifteligt liv - men altid været kunde i samme bank.

Asta Hermann blev født i 1914. Det var året hvor Første Verdenskrig blev indledt, og det var året hvor Spar Nord Bank - dengang Aalborg Bys og Omegns Sparekasse - fyldte 90 år.

Asta Hermann er næstældst af en søskendeflok på seks. Da hun blev født, oprettede hendes far en konto til hende - ligesom han gjorde til sine fem andre børn.

- Når vi fik en 2- eller en 5-øre, så fik vi at vide at vi ikke behøvede at købe slik for den. Det var mange penge den gang. Vi sparede op så der var noget til senere hvis vi fik brug for det, husker Asta Hermann.

Hårde tider

Det var hårde tider dengang i 20'erne og 30'erne. Arbejdsløsheden var stor, og Asta Hermann oplevede at flere af hendes klassekammerater forlod skolen så hurtigt som muligt for at komme ud og tjene penge. På det tidspunkt kunne man forlade skolen allerede som 14-årig.

Asta Hermann blev på skolebænken og tog sin præliminæreksamen da hun var 15 år gammel. Hendes brændende ønske var at læse videre til lærer, men pengene rakte kun til et år på justitsråds Møllers Daghandelsskole - og det lod sig kun gøre med nød og næppe fordi hun fik en halv friplads, og fordi hun lånte bøgerne af en veninde.

- Efter Daghandelsskolen fik jeg i 1931 en læreplads på kontoret hos engrosfirmaet Vilhelm Staun, Nytorv 13 i Aalborg. Her tjente jeg 25 kroner om måneden - hvad der selv efter datidens målestok var en lille løn. Arbejdstiden var fra otte morgen til seks aften, og ferie var ikke noget man var selvskrevet til. Jeg kan huske at vi var benovede over at få otte feriedage om året, fortæller Asta Hermann.

Gør noget ved sagen

I dag har Asta Hermann mere tid til sig selv. Det er nu 23 år siden hun blev pensioneret som ... ja, lærerinde. Hun endte nemlig med at blive lærerinde. Men inden da skulle hun en tur omkring København - og endnu en verdenskrig skulle passere.

Resten af Asta Hermanns historie kan læses i Spar Nord Nyt - Bankens blad til alle aktionærer i Spar Nord Bank.

Spar Nord Banks vision og strategier

Virksomhedsvision

Gennem lokale frihedsgrader vil vi skabe Danmarks mest attraktive bankkæde. Det vil vi for kunder, medarbejdere og aktionærer.

Strategi

Vi vil skabe en decentral bankkæde, der er:

- det stærke lokale alternativ
- bedst til at skabe individuelle finansielle løsninger til privatkunder samt lokalområdets virksomheder. Det skal ske gennem tætte personlige relationer og med høj faglig kompetence
- aktiv i lokalsamfundet

og

- har konkurrencedygtige priser og udviser en forretningsskabende adfærd hos alle ansatte
- udbyder produkter og serviceydelser fra samarbejdspartnere, der komplementerer Bankens produkter.

Vi forventer at etablere en til to nye lokale banker om året.

Værdier

Uhøjtidelig

- Vi har højt til loftet og let til smil og godt humør
- Vi er i øjenhøjde og dermed i forskellig højde dagen igennem
- Vi er altid professionelle hvorfor kunden hver gang oplever os som kompetente, positive og med overskud

Ambitiøs

- Vi har viljen til at vinde og til at sætte overliggeren højere
- Vi udvikler konstant vores kompetencer og vores arbejdsplads så begge er attraktive
- Vi elsker at gøre forretning og lave topresultater hvorfor vi tør udfordre og tale om det, teamet og den enkelte kan gøre bedre

Nærværende

- Vi driver en lokal forretning, der virker aktivt i lokalsamfundet, og hvor det kan mærkes at "du er banken"
- Vi kan selv beslutte og er stærke i kraft af at kunne og turde trække på fælles viden og fælles styrke
- Vi er til stede som ægte interesserede og lydhøre personer og hverken påtrængende eller private